№ 235. Sobota 15. Października 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 4 zł.;** miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. – Inserycya w półkolumnie, **drukiem** garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Mianowania.)

Wiedeń, 12. października. Jego c. k. apost. Mość przyjechał dnia 9. b. m. o godzinie 7. minucie 15. rano do Iszl.

Dnia 10. b. m. przed południem raczyła J. M. Cesarzowa zaszczycić swojemi odwiedzinami rannych żołnierzy w szpitalu w Hetzendorfie.

Jej królewicz. Mość księżna Ludwika w Bawaryi, matka Jej Mości Cesarzowy i Ich królewicz. Moście księżna Matylda i książę Karol w Bawaryi, rodzeństwo Jej Mości Cesarzowej przyjechali dnia 11. b. m. po południu w odwiedziny do najwyższego dworu. Jej Mość Cesarzowa powitała najdostojniejszych gości w dworcu żelaznej kolei w Penzingu i towarzyszyła Im do Schönbrunu.

— Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem własnoręcznem pismem z dnia 8. października b. r. przenieść wiceprezydenta przy namiestnictwie wyższej Austryi, Franciszka *Kreil* z wyrazem najwyższej łaski za jego długoletnie i wierne usługi w stan spoczynku, zaś ze względów służbowych radcę dworu przy krakowskim rządzie krajowym, Franciszka barona *Schlugę*, w takim samym charakterze do namiestnictwa w Lincu, a przełożonego obwodu w Krakowie Frydyryka *Wukasowicza* mianować rzeczywistym tajnym radcą i powierzyć mu tymczasowo dyrekcyę krajowego rządu w Krakowie równie jak sprawy tamtejszej dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i krajowej komisyi uwolnienia od służebnictwa.

Wykaz przychodów i wydatków monarchii austryackiej w administracyjnym roku 1858.

I. Przychody państwa. A. Przychody zwyczajne	W roku administracyjnym 1858	1857	W roku admin. 1858 więcej	mniej
	złote w monecie konwencyjnej			
1. Stałe podatki:				
Podatek gruntowy	62,689.071	63,242.146	. . . .	553.075
„ domowy	12,186.493	11,719.486	467.007	. . .
„ zarobkowy	9,545.066	9,892.863	. . . .	347.797
„ spadkowy (zaległości)	48.799	58.501	. . . .	9,702
„ dochodowy	9,800.661	9,763.300	37.361	. . .
Inne stałe podatki	219.393	94.360	125.033	. . .
Suma	94,489.483	94.770.656	. . . .	281.173
2. Niestałe podatki:				
Akcyza (pod. kons.)	40,647.037	36,934.335	3,712.702	. . .
Dochody z cła	19 530.470	18,786.427	744.043	. . .
„ z soli	28,647.121	26.905.405	1,741.656	. . .
„ z tabaki i tyton.	26,404,587	26,686,126	. . . .	281.539
Stęple, taxy i należytości od interesów prawniczych	31,613.532	30,971.982	641.550	. . .
Dochody z loteryi	6,896.558	7,135.907	. . . .	239.349
Dochody z poczty	2,234.208	2,106.086	128.122	. . .
Dochody z myta	2,475.177	2,523.438	. . . .	48.261
Puncerowanie	88.817	96,419	. . . .	7,602
Zjednoczone należyżytości (w lombar. wen. król.)	246.004	253.599	. . . .	7.595
Dochody z prochu i saletry (w lombar. wen. król.)	9.037	510	9.547	. . .
Suma	158,792.548	152,399.274	6,393.274	. . .
3. Przychody z własności państwa, tudzież z górnictwa i mennictwe:				
Dochód z dóbr państwa	*)4,876.701	3,401.410	1,475.291	. . .
Opróżnione duchowne prebendy	13.710	4.787	8.923	. . .
Dochód z kolei żelaznej państwa	1,341.325	601.017	740.308	. . .
Dochód z telegrafów rządowych	145.747	212.128	. . . .	66.381
Fabryki państwa	918.937	1,327.971	. . . .	2,246.908
Górnictwo	973.695	939.670	34.025	. . .
Mennictwo	1,962.434	582.587	. . . .	2,545.021
Suma	4,469.807	7.069.570	. . . .	2,599.763
4. Przewyżki funduszów umarzania	9,981.251	12.939.046	. . . .	2,957.795
5. Różne przychody:				
Fiskalne przypadłości	245.813	419.259	. . . .	173.446
Datki z różnych funduszów	369.998	339.564	30.434	. . .
Taxy uwalniające od służby wojskowej według ustawy 21. lutego 1856	1,495.355	1,222.500	272.855	. . .
Zysk z mennictwa i wexlów	75.327	1,805.418	. . . .	1,730.091
Własne dochody administracyi wojskowej i inne przychody	4,582.595	4,935.573	. . . .	352.978
Suma	6,769.088	8,722.314	. . . .	1,953.226
Główna suma przychodów zwyczajn.	274.502.177	275.900.860	. . . .	1,398.683
B. Przychody nadzwyczajne.				
Sprzed dóbr państ.	**)511.222	248.184	263.038	. . .
Od austr. towarz. kolei żelaz. za kopalnie, które mu odstąpiono	1,447.600	3,788.400	. . . .	2,340.800
Przez inne sprzedaże kopalni	418.704	611.040	. . . .	192.336
Z funduszów indemnizacyjnych za pomocą oblig. przeznaczon. dla dóbr państwa	5,661.020	687.760	4,973.260	. . .
Taxy uwalniające od służby wojsk. według ustawy z 23. grudnia 1849	. . .	17.059.603	. . . .	17,059.603
Suma nadzw. przych.	8,038.546	22,394.987	. . . .	14,356.441
Ogółowa suma przychodów państwa	282,540.723	298,295.847	. . . .	15,755.124

*) Między tem dochód z dóbr odstąpionych bankowi narodowemu 3,196.697 zł.
**) Między tem ze sprzedaży dóbr odstąpienych bankowi narodowemu 303.303 zł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Anglia.

(Nowiny dworu. — Budowa nowych okrętów. — Rozporządzenia w Australii.)

Londyn, 9. października. Dnia 5. b. m. wyprawiła Jej Mość Królowa dla chłopców i dziewcząt Balmoralu bal, na którym prócz królewskiej familii znajdowali się także lord i lady John Russell, i inne z sąsiedztwa familie. Książę Newcastle bawi w gościnie w Balmoralu, a minister spraw wewnętrznych, sir G. C. Lewis wyjechał przed kilką dniami. Także i lord John Russell wraca już w ciągu przyszłego tygodnia z gór do stolicy a po drodze zamierza oddać wizytę hrabiemu Aberdeen.

— Zawierzytelniony tu rosyjski poseł p. Brunow odjechał dnia 8. b. m. do Warszawy, gdzie go powołuje rozkaz Cesarza.

— W Chatamie otrzymano rozkaz admiralicyi, rozpocząć niezwłocznie budowę dwóch nowych wielkich okrętów wojennych. Jeden z tych będzie liniowy parostatek o 91 działach z maszyną o sile 800 koni i otrzyma nazwisko „Royal Oak“ drugi zaś będzie śrubowa fregata o 51 działach o sile 600 koni, z nazwiskiem „Belveder.“

— Według najnowszych wiadomości z Australii, postanowili tamtejsi koloniści oszczędzić rodzinnemu krajowi starania około ich obrony w razie wojny i pomienioną obroną zająć się z własnych funduszów. W tym zamiarze postanowił kolonialny rząd Wiktoryi zwerbować 6000 ochotników na wzmocnienie garnizonów i pozakładać baterye na rozmaitych punktach otwartych. Działa będą po części nakupione, a po części dostarczy ich angielski rząd.

Francya.

(Bióro weryfikacyi celnej. — Ajent konzularny w Liwurnie. — Floty na morzu śródziemnem. — Wyprawa na Maroko. — Stan rzeczy w Marokańskim. — Doniesienie z Parmy.)

Paryż, 9. października. *Monitor* ogłasza dekret, na mocy którego urządzone zostanie na stacyi żelaznej kolei w Thionville weryfikacyjne bióro napojów odchodzących za granicę. Według drugiego dekretu służyć ma to samo bióro także do sprawdzania wywozu wyrobów złotych i srebrnych.

— Francuski pełnomocnik w Florencyi potwierdził p. Desessarts francuskiego jeneralnego konzula w Liwurnie tylko w charakterze prowizorycznego ajenta konzularnego. Stanowcze jego mianowanie pociągnęłoby za sobą obowiązek: żądać od teraźniejszego rządu w Toskanii władzy wykonawczej.

— *Pays* zawiera następującą notę o poruszeniach floty na śródziemnem morzu: „Rozmaite mocarstwa Europy, postanowiły w obec wypadków gotających się w Maroko, utrzymywać przy marokańskiem wybrzeżu wojenne okręta ku obronie swoich poddanych. Anglia utrzymywać będzie podczas hiszpańskiej wyprawy eskadrę w Gibraltarze i krążące statki przy wybrzeżu; Portugalia wysłała już dwie parowe korwety: „l'Estefania“ i „Bartolomeo-Diaz;„ Austrya korwetę: „Elisabetha;“ Neapol parową fregatę: „Fulminante;“ Rosya parową fregatę: „Swetlana;“ Prusy parowy parostatek pocztowy: „Danzig;“ Dania brygantynę: „Faun.“ Zresztą zapewniają, że dywizya francuskiej eskadry ewolucyjnej odpłynie ku wybrzeżu marokańskiemu, gdzie przed Tangerem znajduje się już 1 parowa korweta.“

Dywizya średniomorskiej eskadry pod dowództwem kontradmirała Jourien de la Gravière zawinęła do Brestu.

— Parowe fregaty „Christophe Colomb“ i „Asmodée“ przywiozły posiłki z Algieru do Oranu, które, jak słychać, przeznaczone są na marokańską granicę.

— Jenerał Changarnier bawił jeden dzień w Paryżu a potem udał się do Autunu.

— *Akhbar* z 4. b. m. donosi, że jenerał Martimprey ma dnia 6. odpłynąć fregatą „Asmodée,“ a następnie udać się ku granicy marokańskiej i stanąć na czele zebranej tam siły wojskowej. Wyprawa nie potrwa długo, a wezmą w niej udział dwie dywizye piesze pod wodzą jenerałów Wolfin-Esterhazy i Yussuf'a, tudzież dywizya jazdy pod jenerałem Desvaux. Zamiarem tej wyprawy jest poskromienie zuchwalstwa ludności pogranicznej, która stawia opór administracyi w Fezie. Nie sprawdzono potąd jeszcze pogłoski, jakoby Sy-Mohamet, syn Cesarza Mulej Abder Ramana miał bez żadnych trudności objąć panowanie. Ma bowiem niebezpiecznego przeciwnika w osobie stryja swego Sy-Slymana, który reprezentuje wielką familię Edrysytów i jest głową licznego stronnictwa. Szeryfowie z Uezzanu, znakomici przywódzcy sekty „Mulej-Thajeb“ nieoświadczyli się potąd jeszcze za żadną stroną.

— Potwierdza się wiadomość, że konzul francuski w Parmie otrzymał rozkaz, by ustąpił z swej posady, gdyby morderców nieszczęśliwego hrabi Anviti przykładnie nie ukarano.

Holandya.

(Przyjaźne stosunki z Belgią.)

Haaga, 7. października. Hrabia Flandryi, jadąc z Rotterdamu, przybył wczoraj do Arnheimu, zkąd niezwłocznie udał się do Loo, gdzie Król powitał go serdecznie, jak w ogóle istnieje teraz między Holandyą a Belgią porozumienie najlepsze.

Włochy.

(Kupno dóbr zabronione duchownym. — Kodex sardyński. — Oświadczenie księcia Torlonia.)

Parma. Telegraficzne doniesienie o dekrecie dyktatora, którym duchownym i innym korporacyom religijnym niewolno nabywać dóbr nieruchomych bez poprzedniczego przyzwolenia „władzy krajowej“ należy jeszcze w ten sposób uzupełnić, że nawet zapisy testamentarne na korzyść tych korporacyi uczynione przez prywatnych, a nadto i darowizna za życia niemogą mieć miejsca i są nieważne.

— *Monitore Toscano*, dziennik urzędowy rządu rewolucyjnego we Florencyi, zawiera następującą odezwę:

„W dobrej wprawdzie wierze, lecz z zupełnem zapoznaniem istnącego stanu rzeczy doradzały niektóre dzienniki, by w Toskanii ogłoszono sardyński kodex handlowy, ustawę o małżeństwach pana Siccardi i t. d. Dzienniki te zapomniały o tem, że francuski kodex handlowy, według którego ułożony jest i sardyński, utrzymywał się i tak już w Toskanii; mamy jeszcze ustawy Leopolda, dawniejsze i w duchu włoskim, a prócz tego istnieje w Toskanii zarząd kościelny, który Napoleon całe pochwalał. W Toskanii istnieją jeszcze i inne dobre ustawy, i tylko niestanowią potąd całości potrzebnej. O to więc należałoby się postarać przedewszystkiem, by we wszystkich częściach królestwa Wiktora Emanuela zaprowadzone wspólne ustawy i trzymano się jednego tylko prawodawstwa.“

— Z Bononii donoszą, że książę Torlonia oświadczył, jako nieprzystąpił bynajmniej z sumą 100.000 franków do rozpisanej przez rząd rewolucyjny pożyczki przymusowej, a nadto nie miał nawet w pożyczce dobrowolnej żadnego udziału.

Niemce.

(Wydawanie paszportów.)

Berlin, 8. października. Minister spraw wewnętrznych, postanowił ażeby wtedy tylko odmówić paszportu ze względów politycznych, jeżeli ten kto go mieć chce, wyrokiem sądowym utracił na zawsze albo na czas ograniczony obywatelskie prawa honorowe, albo jeżeli został oddany pod dozór policyi. Jeżeliby zaś policyjna władza była w wątpliwości czy posiadanie paszportowej karty nie nadużyje proszący, który za przestępstwo albo zbrodnię wymienione w kodexie karnym był karany jednak pod dozór policyi niezostał oddany, i nie utracił obywatelskich praw honorowych, wówczas względem wydania paszportu rozstrzygać ma rząd prowincyonalny z zastrzeżeniem wniesienia żałoby do ministra spraw wewnętrznych.

Szwecya.

(Ulgi w przepisach górniczych.)

Sztokholm, 1. października. Dnia 20. z. m. wyszło królewskie obwieszczenie, które zezwala zakładać kopalnie jak każdą fabrykę i znosi zastarzałe postanowienia względem cechów kowali hamerni i przymus, że właściciele kopalni topić muszą surowe żelazo.

Rosya.

(Wiadomości o działaniach wojennych w Dagestanie.)

Główna kwatera w pobliżu aułu Keger, d. 18. sierpnia 1859 r.

Po założeniu, w dniu 6. sierpnia na brzegu andyjskiego Kojsu szańca mostowego Preobrażeńskiego, kwatera główna zostawała w tem samem rozlokowaniu do 10. b. m. Przez ten czas wojska oddziału Czeczeńskiego zajmowały się dalej torowaniem dróg od Wedenia na dolinę andyjskiego Kojsu. Tymczasem zjawiały się ciągle deputacye i naibowie odległych gmin: bogojskiej, kwarszyńskiej, didojskiej i innych, mieszkających u stóp góry śniegowej, a 7. tegoż m. otrzymano doniesienie od dowodzącego wojskami w kraju nadkaspijskim, że 2. sierpnia Irib, silna warownia nieprzyjacielska w Tlejseruchu — poddała się wysłanemu przez nas oficerowi, z 9 działami, wielkiemi zapasami materyału, prochu i broni, oraz 6 proporcami (wszystkiego zabraliśmy dotychczas 18 dział, kilka tysięcy gotowych ładunków, do pięciu tysięcy pudów prochu, oraz wiele innych zapasów oręża i przeszło sto proporców. Na prośbę zarządzającego Iribem i wszystkiemi okolicznemi gminami nieukorzonemi, Daniel-Beka, byłego Sułtana elisujskiego, wysunięto na wzgórza chudobarskie dwa bataliony piechoty z dwoma działami górnemi i 4 secinami milicyi konnej, gdzie 2go sierpnia Daniel-Bek oddał swą rodzinę i przedstawił deputacye nowoukorzonych gmin tlejseruchskiej i dusraratskiej, a sam stawił się 7. t. m. w kwaterze głównej. Zdjąwszy z siebie wszelki oręż, przedstawił się on z dobrowolnem przyznaniem się do winy p. głównodowodzącemu, i oświadczył żal szczery, oddając los swój miłosierdziu Jego cesarskiej Mości. P. głównodowodzący imieniem Najjaś. Pana objawił Daniel-Bekowi zupełną amnestyę.

Dnia 8. sierpnia, dowodzący wojskami linii kordonowej lezgińskiej, w towarzystwie znajdującej się z nim jazdy, zabrał z sobą Daniel-Beka i udał się z powrotem do swego oddziału, oddzieliwszy część jazdy w innym kierunku, dla obejrzenia dróg. Tegoż dnia p. głównodowodzący udał się z konwojem jazdy przez Konchidatl i Incho do Karaty, której mieszkańcy dnia 5. t. m. oddali pięć dział. Auł ten, który nie widział u siebie jeszcze nigdy ani jednego żołnierza ruskiego, i przed nikim się nie ukorzył, miał dla Szamila szczególniej ważne znaczenie: tu on przywiózł czule kochanego syna swego Dżamal-Eddina, zmarłego w Andyi, tu była rezydencya drugiego syna jego i następcy Kazi-Mahomy. Mimo to Karatincy, którzy zaledwie przed kilku dniami podali się, przyjęli p. głównodowodzącego z taką uroczystością i radością niekłamaną, jakiej nie spotykaliśmy jeszcze dotychczas w innych ukorzonych aułach. Wystrzały karabinowe, okrzyki ura, pieśni, tańce, wszystkiego używali aby okazać radość z widzenia u siebie głównodowodzącego. Po obejrzeniu aułu, w środku którego widać było szczątki pałacu Kazi-Mahomy, przez niego samego spalonego, JO. książę podziękowawszy mieszkańcom za oddanie dział i przyjęcie doznane, tąż samą drogą wrócił do obozu, przeprowadzony przez Karatińców, Konchidatlińców i innych mieszkańców okolicznych.

10go Jego książęca Mość opuścił oddział czeczeński i udał się na objazd całego nowoukorzonego kraju. Eskortę stanowiły: dywizyon dragonów niżegorodzkich, pół seciny kozaków i milicya krajowa. Przyjechawszy wąwozem andyjskiego Kojsu do Tlochu, głównodowodzący nocował koło tego aułu, a 11go udał się dalej do Igali. Tu Jego ks. Mość spotkany został przez szefa sztabu wojsk kraju nadkaspijskiego, przybyłego z dwoma batalionami pułku szyrwańskiego i jednym dywizyonem dragonów siewierskich przy

dwóch działach. Pozostawiwszy piechotę i działa przy bagażach, głównodowodzący udał się dalej z jazdą wąwozem Kojsu. Obejrzawszy po drodze most sagrychłotski i punkt w którym wojska dagestańskie dokonały bohatyrskiej przeprawy, Jego K. M. przyjechał koło Czirkata do Achulgo, wsławionego w 1839 r. oblężeniem i dwoma szturmami, i po obejrzeniu tej nieprzystępnej miejscowości, przejechał przez Asziltę, koło której nocował. Wszędzie po drodze mieszkańcy aułów położonych wzdłuż andyjskiego Kojsu, wychodzili tłumami na spotkanie głównodowodzącego, oświadczając o swej uległości i gotowości dowiedzenia swej przychylności gorliwą służbą, przyczem widoczną była radość tej ludności, z powodu wyzwolenia się z pod jarzma, pod którem tak długo zostawała.

12go była dniówka koło Aszilty, a 13go głównodowodzący przejechał przez Uncukul do Gimry. Tu mieszkańcy wynurzyli na równi z Karatyńcami radość przy spotkaniu J. K. Mości. Następnie wyprawiwszy dragonów niżegorodzkich z Gimry, przez wzgórza karanajewskie do Temir-Chan-Szury, a ztamtąd do swej kwatery głównej Czirt-Jurt, głównodowodzący, eskortowany tylko przez Awarców i Kojsubulińców, skierował znowu drogę na Uncukul i wszedłszy na wzgórza betlińskie, nocował koło auła Ackent.

14go kwatera główna, przeszedłszy przez Catanych i Arach-Tau, stanęła na nocleg na uroczysku Tanas-bał. Tu zgłosiły się do głównodowodzącego dla oświadczenia swej uległości, osoby, które będąc zbliżone do Szamila, tylko co tegoż opuściły, mianowicie: naib małoczeczeński Saidułła, naib majartupski Osman i byli naibowie czeczeńscy Ali-Mirza-Chaban i Łapi-Łaczyn-Ogły.

15go kwatera główna przeszła przez auł Tarus do Chuncach. Cała ludność Awaryi pospieszyła na spotkanie głównodowodzącego. Radość powszechna z powodu wyzwolenia z pod jarzma Szamila i powrotu pod zarząd następcy Chanów awarskich, zostającego pod naszą opieką, wyrażoną została przez mieszkańców przyjęciem uroczystem i w osobnym adresie do głównodowodzącego.

16go głównodowodzący udał się dalej w dolinę awarskiego Kojsu, do auła Gołotl. Tu podczas popasu przedstawiał się Jego K. M. znany naib tylitliński Kibit-Mahoma, który wywierał na nieuległych górali wielki wpływ, oraz brat jego Murtuzali z milicyą tylitlińską. Głównodowodzący przybył wraz z nimi do Tylitlu i zajął mieszkanie w domu Kibit-Mahomy. Po obejrzeniu tego silnie ufortyfikowanego auła, Jego K. M. udał się o dwie wiorsty za auł i nocował u stóp wysokiej góry znanej pod nazwą Czemadan-Góra. Stał tu 18ty batalion strzelców celnych, wysłany z oddziału dagestańskiego na spotkanie głównodowodzącego.

17go sierpnia przyjechawszy wzgórza kojadyńskie, z których oglądał Gunib ostatnie schronienie Szamila, Jego K. M. przybył do Rugdży, gdzie w pobliżu Gunibu, w oczach samego Szamila, mieszkańcy przywitali radośnie orszak, okrzykami pełnemi zapału i salwami z broni. Stały tu trzy roty samurskiego pułku piechoty, należące do wojsk oblegających Gunib.

18go głównodowodzący przeprawiwszy się przez Kara-Kojsu, wyjechał do Czochu, gdzie go ludność z radością powitała. Z twierdzy dawano salwy z dział tylko co zdobytych na nieprzyjacielu i jego własnym prochem. Po obejrzeniu tej silnej i ze znakomitą sztuką wzniesionej twierdzy, Jego K. M. wszedł na wzgórza kiegierskie, gdzie stał oddział dagestański. W tymże dniu dowodzący wojskami lezgińskiej linii kordonowej, objechawszy wszystkie korzące się gminy, mieszkające u źródeł awarskiego Kojsu i Kara-Kojsu, połączył się był z linią lezgińską i zaprowadziwszy tam rządy, przybył z jazdą do Iribu, do którego w ślad za nim przybyć miała także kolumna piechoty. Jenerał-majorowi księciu Melikow posłano rozkaz głównodowodzącego, ażeby przybył do kwatery głównej położonej w Kegera, gdzie jego K. M. wyznaczył zjazd dowodzących wojskami lewego skrzydła kraju kaspijskiego i lezgińskiej linii kordonowej. Książę Melikow przybył do kwatery głównej 20go, przez co kolumny oddziału lezgińskiego, przeszedłszy powtórnie góry, połączyły się z wojskami dagestańskiemi.

Tak ukończona została półwieku trwająca uporczywa walka. W ciągu miesiąca osiągnięty został cel, do którego przez tyle lat dążyliśmy. Kaukaz wschodni legł u stóp najdostojniejszego Monarchy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Werona, 10. paźd. Tutejsza gazeta podaje oświadczenie esteńskiej brygady, które odpiera z oburzeniem powołującą ją do kraju odezwę rządu rewolucyjnego.

Wenecya, 11. paźd. Wydobyty parопływ „Roma" przedsiębrał wczoraj pierwszą próbę jazdy. „Egitto" potrzebuje znacznej naprawy; nad wydobyciem parопływu „Jupiter" pracują bez przerwy. Zjeżdżają się już członkowie synodu prowincyonalnego, który ma się tu odbyć wkrótce.

Paryż, 12. paźd. *Monitor* podaje odpowiedź Cesarza na przemowę Arcybiskupa. Najpierw dziękuje w niej Cesarz za wyrażone w przemowie uczucia, mowca bowiem oddaje imieniem kościoła sprawiedliwość zamiarom Cesarza, niezapoznając przytem trudności, jakie stają im na przeszkodzie.

Ten tylko pojmuje dokładnie świętą misyę duchowieństwa, kto zamiast szerzenia obawy utwierdza zaufanie.

Dalej powiada Cesarz: „Dziękuję Wam za to, że pamiętacie słowa moje, albowiem ja żywię niezachwianą nadzieję, że dla kościoła zacznie się nowa era chwały z dniem, jak wszyscy będą podzielać moje przekonanie, że świecka władza Papieża niesprzeciwia się wolności i niepodległości Włoch. Niemogę skłonić się do rozwiązania, jakiego wymagałaby ważna kwestya, którą poruszyliście. Ograniczam się na przypomnieniu, że rząd, który przywrócił Papieża na tron, będzie udzielać mu takich rad tylko, jakiemi natchnie go pełna uszanowania i szczera życzliwość dla jego widoków.

Ten rząd niepokoi się słusznie niedalekim zapewnie dniem, (qui ne saurait être eloigné), w którym wojska nasze ustąpią z Rzymu. Europa bowiem niemoże zezwolić, ażeby okupacya, trwająca już dziesięć lat, rozciągała się na czas nieograniczony. A jeżli potem ustąpi armia nasza, cóż pozostawi za sobą, anarchię, trwogę czy pokój? To są kwestye, których znaczenie każdy pojmuje. Wierzcie mi, w epoce, w której żyjemy, potrzeba — chcąc je rozwiązać — śledzić spokojnie za prawdą i błagać Opatrzności, ażeby zarówno ludom jak i Królom wskazała mądre użycie ich praw i zakres ich obowiązków, zamiast uciekania się do wrzących namiętności. Niewątpię, że modły Waszej Eminencyi i duchowieństwa nieprzestaną jednać błogosławieństwa nieba cesarstwu, Cesarzowej, mnie i memu synowi."

— Dziennik *Univers* otrzymał upomnienie.

Turyn, 9. paźd. *Opinione* zbija pogłoskę, jakoby rząd sardyński zaciągał rekrutów w zajętych prowizorycznie prowincyach. Dyrektor policyi w Medyolanie skonfiskował numer dziennika *Progresso* z listem Mazziniego do Wiktora Emanuela. Jak utrzymuje *Indipendente* nadeszła już francuska nota w odpowiedzi na memoryał względem centralnych Włoch. Król odjechał do Monzy.

Modena, 7. paźd. Unia celna jest już ogłoszona. Z dniem 10. b. m. wchodzi w moc obowiązująca sardyńska taryfa pocztowa tak tu jak i w Parmie, Toskanii i Romagnii. Postanowienie względem oficerów, przebywających za granicą, rozciągnięto także na gwardyę szlachecką, która towarzyszyła Księciu.

Parma, 8. paźd. Dyktator przesłał gwardyi narodowej telegrafem swoje podziękowanie. W Piacency zakazał jeneralny intendant dziennikom podawać wiadomość o zamordowaniu hrabi Anviti.

Bononia, 7. paźd. Sekretarz księcia Torlonia zbija wiadomość, jakoby książę wypłacił 100.000 franków na pożyczkę przymusową.

Szanghai, 10. września. Angielsko-francuska flota blokuje wielki kanał rzeki Pejho.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. października.

Hotel rosyjski: PP. Ks. Ghyka Teodor i Prouvy Izydor, c. k. pułkownik, z Krakowa.

Hotel europejski: Żurakowski Aug., z Horbacza. — Gurski Seweryn, z Brodek. — Skrzeszowski Michał, z Bełzca. — Mazewski Alex., z Rosyi.

Hotel Langa: Gullion Leop. i Wartasil Herman, c. k. kapitanowie, z Tarnopola.

Hotel Kuhna: Nakwaski Jan, z Polski.

Hotel krakowski: Zadurowicz Jan, z Wiednia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. października.

PP. Wiszniewski Jan, do Ciemierzyniec. — Prouvy Izydor, c. k. pułkownik, do Bursztyna. — Ks. Ghyka Teod., do Mołdawii. — Hr. Dunin Borkowski Stan., do Seredny. — Jędrzejowicz Stanisław, do Fulsztyna. — Bernatowicz Władysław, do Rosyi. — Malecki Alex., do Koziny. — Łucki Józef, do Sarn. — Br. Gethaldy Jan, c. k. kapitan inżyn., do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 326.92	+ 7.2°	86.7	południowy, sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.29	+ 9.6°	85.2	" "	"
10. god. wiecz.	325.12	+ 8.4°	92.1	" "	"

TEATR.

Dziś opera niem.: „**Der Troubadour.**"

Jutro na scenie polskiej po raz pierwszy: „**Podróżomania**," komedya w 4 aktach Józefa Korzeniowskiego.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 17. października: Sprzedaż dóbr Łodziny w Przemyślu. — Sprzedaż ruchomych pozostałości po kardynale Lewickim we Lwowie. — Wydzierżawienie dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego w Dobromilu. — Sprzedaż realności nr. 576 w Bojanie w Sadagurze. — Wydzierżawienie stacyi myta w obwodzie sanockim w Sanoku.

Dnia 18. października: Wydzierżawienie myta w Krechowicach w Stryju.

Dnia 23. października: Wydzierżawienie młyna w Kniażołukach w Dolinie.

Dnia 24. października: Sprzedaż sumy 1500 dukatów ciążących na dobrach Rus Pojeni w Czerniowcach. — Sprzedaż koni wojskowych w Mościskach. — Sprzedaż realności nr. 157 w Drohobyczu. — Sprzedaż sumy 3050 złt. ciążącej na dobrach Lipnik w Przemyślu.

Dnia 25. października: Licytacya na przewiezienie tytoniu i tabaki we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 874 w Czerniowcach.

Kurs lwowski.

Dnia 14. października

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	65	5	70
Dukat cesarski	„ „	5	68	5	73
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	70	9	85
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	85	1	89
Talar pruski	„ „	1	82	1	86
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	75	82	42
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	50	72	17
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	92	77	90

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 14. października

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po		82	50
„ dawał „ „ 100		82	—
„ żądał „ „ 100		—	—
Wartość kupona od 100 złr.		1	20⅙

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14. października

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77.40. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.75; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —; po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi — —; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu — —; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 893 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 203.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego — —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty — —; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 103.60. Berlin za 100 talarów —.— Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — — Londyn za 10 funtów szterl. 121 15. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.74, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. października.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	67.50	67 75
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	77 10	77 20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	72.—	72 25
dtto. „ 4½% za 100 zł.	63 50	64.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	335.—	340.—
„ 1839 „ 100 „	117.—	117 50
„ 1854 „ 100 „	109 75	110 —
Renty Como po 42 lir. austr.	15.50	16 —
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	92.—	92.50
Węgier	72.25	73.25
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	71.—	71.50
Galicyi	71 50	72 —
Bukowiny	69.25	69.75
Siedmiogrodu	69 50	70.—
innych krajów koronnych	84.—	92.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	887.—	889.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	203 50	203 60
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	545.—	546.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1820 —	1822
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	263.—	263 20
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	170 75	171 —
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	136.—	136 50
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	120.50	121 50
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	116.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	442.—	444.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	240.—	245.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98 75	99.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.—	94.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	87.—	87.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	100.—	—.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	84 —	84 15

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	95.50	96.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102 75	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	78.—	79.—
Salma 40 „ „	39.50	40.—
Palfiego 40 „ „	35.50	36.—
Clarego 40 „ „	36.50	37.
St. Genois 40 „ „	36.—	36.50
Windischgrätza 20 „ „	24.25	24.75
Waldsteina 20 „ „	26.25	26.75
Keglevicha 10 „ „	14.25	14.75

Na 3 miesiące.

	pien.	listy
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	103 75	104 —
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	104.—	104.25
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	91.25	91.40
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	121 —	121 25
Paryż, za 100 franków 3%	48.—	48 10

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	76 cen.	5 zł.	77 cen.
Korona	16 „	60 „	16 „	63 „
Napoleondor	9 „	69 „	9 „	71 „
Rosyjski imperyał	9 „	90 „	9 „	92 „

KRONIKA.

(Pożar.) W Jastrzębicy, w obwodzie żółkiewskim, powstał pożar na dniu 26go z. m. w domu włościanki Chymy St., i zniszczył prócz jej pomieszkania 19 sąsiednich chałup z wszystkiemi budynkami gospodarskiemi i całym tegorocznym plonem, a nawet zginęło przytem jedno dziécię wspomnionej włościanki, które z przestrachu ukryło się w pomieszkaniu. Nieszczęście to bowiem sprawiły własne dzieci tej włościanki, zapaliwszy z pustoty konopie złożone przed chatą.

(Podróż z Ameryki do Europy balonem olbrzymim.) Dzienniki nowojorkskie piszą: Zaledwie ukończono w Europie budowę lewiatana wszystkich paropływów, okrętu „Great Eastern“, a już usadził się w Ameryce pewien Jankee na zbudowanie balonu olbrzymiego. Pracują nad nim w pobliżu Nowego Jorku pod kierunkiem żeglarza nadpowietrznego C. Lowe z New-Hampshire, i nadano mu nazwę „City of New-York“. Będzie pięć razy tak wielki, jak największe potąd balony, i odbywać ma podróż regularną z Nowego Jorku do Londynu i odwrotnie. Balon ten w najszerszem miejscu ma 130 stóp w przecięciu, ogólny jego rozmiar 104 stóp w przecięciu, a wysokość jego od wentylu do łódki wynosi 350 stóp. Ważyć będzie z przyborami 3½ beczek, a gazu zawierać 725.000 stóp kubicznych. Sześć tysięcy jardów czyli 54.000 stóp kwadratowych materyi wyszło na ten balon, a nad szyciem pracowało ustawicznie maszyn siedmnaście. Górna część jego, gdzie się znajduje klapa gazowa, jest trzykreć grubsza od innych, a dla większego bezpieczeństwa pokryty jeszcze mocnem płótnem surowem trzykrotnie stebnowanem w tem miejscu, gdzie nacisk największy. Obliczono, że sto szwaczek nie uporałoby się w ciągu dwóch lat z tą robotą, którą maszyny w krótkim czasie uskuteczniły. Przyrządzenie pokostu na balon jest tajemnicą p. Lowe'go. Tym pokostem pociągnięty ma być balon trzykrotnie dla przeszkodzenia ulotnianiu się gazu. Kosz jest okrągławy, ma 20 stóp objętości a cztery głębokości. Ogrzewany będzie za pomocą kamienia wapiennego, tak, że pożar powstać z tego nie może. Pod koszem znajdować się będzie łódka z kruszcu od przygody z maszyną Eriksona dla kontrolowania steru balonowego. Ster ten umieszczony jest u przegięcia balonu. Koło urządzone u samej krawędzi podłużnej wprawia w ruch dwadzieścia wachlarzy Każdy z tych wachlarzy ma pięć stóp długości P. Lowe utrzymuje, że za pomocą tego mechanizmu można będzie kierować dowolnie balonem według rozmaitego prądu wietrznego, i niedopuścić kręcenia się balonu w koło. P. Lowe pewny jest dobrego powodzenia i oświadcza, że podróż z Ameryki do Europy, a mianowicie do Londynu odbędzie w ciągu 48 godzin. Przedsiewzięcie to wymaga nakładu 20.000 funt. sztr., a podróż nadpowietrzna odbyć się ma najdalej za kilka tygodni.

Dodatek tygodniowy Nr. 41

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Wiadomość o zawiązaniu się i działaniu galic. stanowego Towarzystwa kredytowego. (C. d.)
2) Bilans galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego za pierwsze półrocze 1859.
3) Obrót handlu krajowego w miesiącu lipcu 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.
4) Ceny drobnej przedaży żywności we Lwowie, w ciągu czwartej Dekady bieżącego stulecia. Wykaz dziesięcioletni od roku 1832 po koniec 1841.
5) Dokument Wróblicki, II. Wróblik. R. 1644.
   Władysław IV. Król zachowuje przy wybraniectwie Steca, Leszka Iwana Tupiaków Braci, dozwala im wrębu do lasów, palić gorzałkę i warzyć piwo, ale tylko na własną ich potrzebę.

Główny Redaktor M. Szrzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.